

Parcul Natural Munții Maramureșului

Buletin Informativ
nr. 8 / octombrie 2007

Buletinul informativ apare trimestrial și este editat de Administrația Parcului Natural Munții Maramureșului
Vișeu de Sus, str. 22 Decembrie nr. 20, tel: +40-262-352.216, fax: +40-262-352.217
www.muntiimaramuresului.ro, parc@muntiimaramuresului.ro

SUMAR

p.1 Campania de cercetare desfășurată în parc a continuat în partea estică a acestuia

p.2 Numărul turiștilor pe Valea Vaserului în continuă creștere

p.2 Colaborarea cu organizații internaționale de mediu începe să dea roade

p.3 Gospodărirea ariilor protejate în alte zone ale globului. Experiențe acumulate. Lecții învățate.

p.4 Concursul „Împreună pentru natură” – faza internațională, găzduit pentru a doua oară consecutiv de Parcul Natural Munții Maramureșului

p.4 Proiectul GEF/UNDP – la jumătatea perioadei de implementare și la momentul primei evaluări

p.4 Activitatea de voluntariat și promovarea turistică a PNMM – o combinație de succes

p.4 Personalul administrației parcului s-a îmbogățit cu pasiunea și cunoștințele unui mare om de munte – Ioan Pop.

Campania de cercetare desfășurată în parc a continuat în partea estică a acestuia

Luna august a adus pentru a doua oară în acest sezon de vegetație cercetătorii recrutați de către Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare din România în parcul nostru. Aceștia au acoperit de data aceasta partea estică a parcului și anume de la Valea Vaserului inclusiv până la limita de est. Semnalele nu sunt foarte pozitive, comparativ cu partea vestică, zona studiată acum fiind de departe mai puțin diversă din punct de vedere biologic și mult mai afectată de activități antropice.

Deși aparent Valea Vaserului este o zonă mai sălbatică și mai naturală datorită accesului limitat, rezultatele preliminare ale cercetărilor au dovedit contrariul. Vaserul ca râu este mai slab populat cu faună decât Ruscova, Frumușaua sau Bistra, în principal datorită poluării apei cu infiltrațiile haldelor de steril aflate la Macărlău, Catarama și Gâliu. Marile prospecțiuni din epoca comunistă ne dau deci încă dureri de cap, reintegrarea acestor suprafețe în circuitul ecologic fiind o acțiune de întreprins fără întârziere.

De asemenea, deja cunoscutele acțiuni de „recoltare” a vegetației lemnoase din zona Borșa au fost semnalate de către cercetători ca fiind extrem de distructive pentru majoritatea speciilor de plante și animale care se află într-un număr important în această zonă. Prin acțiunile de recoltare haotică a materialului lemnos, nu numai că se creează prejudicii uneori greu de calculat, dar o serie de habitate sunt de-a dreptul decimate. În orice caz, semnalul oamenilor de știință este unul care trebuie să ne încurajeze în ideea de a nu ne tăia singuri craca de sub picioare.

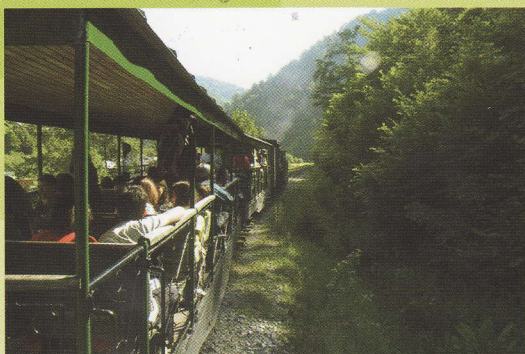
Mulțumim pe această cale întregii echipe de cercetători care au bătut drumul acestui capăt de țară pentru a ne dezvălui cu ce ne-a înzestrat natura și anume: **Nicolae Gâldean, Angela Bănăduc, Doru Bănăduc, Dan Cogălniceanu, Iuliana Gheorghe, Irina Goia, Csaba Jere, Istvan Kavacs, Eugen Nițu, Corneliu Pârnu și Dorel Ruști.**

Numărul turiștilor pe Valea Vaserului în continuă creștere

Și în această vară trendul ascendent al numărului de turiști pe Valea Vaserului s-a menținut. Este o dovadă că omul începe să simtă din ce în ce mai mult nevoia întoarcerii la natura căreia îi aparține de fapt. Liniștea muntelui și lipsa civilizației sunt elementele care ne fortifică și pe care învățăm să le apreciem din ce în ce mai mult. Este îmbucurător mai ales faptul că numărul turiștilor români a început să crească, ceea ce ne face să credem că începem să înțelegem mai multe din serviciile oferite de natură.

Deocamdată facilitățile de recreere oferite pe Vaser sunt destul de reduse și pot duce chiar la idea de plictiseală, însă în sezonul care urmează oferta va fi diferită. În acest sens, administrația PNMM va pune la dispoziția turiștilor o hartă de detaliu a văii care să-i ajute pe iubitorii de natură să-și petreacă mai mult timp în această zonă. De asemenea, sperăm ca până în sezonul viitor să avem marcate și câteva poteci de recreere și agrement iar tăierea panglicii la refugiul montan de la Lucăciosa să se întâmple anul acesta.

Colaborarea cu organizații internaționale de mediu începe să dea roade

Proiectul de identificare a principalelor probleme de mediu în zona inundabilă a Tisei se continuă cu succes, datorită problemelor comune abordate de administrația parcului și Fondul Mondial pentru Natură – WWF. După seminarul de la Baia Mare în care managementul deșeurilor solide, canalizările și alimentările cu apă, regularizarea malurilor râurilor și deversarea rumegușului au fost cele mai arzătoare dificultăți cu care comunitățile se confruntă, s-a ajuns la concluzia că una din cauzele primare a acestora este educația.

Concluzia s-a transformat în inițiativă și astfel, primul film documentar educativ a văzut lumina ecranului la televiziunea locală – AXA TV. „Viața apei” va fi distribuit tuturor comunităților locale din zona parcului și factorilor de decizie din domeniul gospodăririi resurselor naturale pentru a da fiecăruia dimensiunea corectă a problemelor care ne înconjoară și respectiv abordarea responsabilă a acestora prin comportamentul uman și profesional a fiecăruia dintre noi.

Importanța apei este aceeași cu cea a aerului însă pentru că o avem din plin am ajuns să avem o atitudine batjocoritoare față de ea. Nu facem altceva însă decât să ne compromitem viitorul aplicând inexplicabil și iresponsabil sintagma d-nei de Pompadour: „După noi – potopul!”

•• Gospodărirea ariilor protejate în alte zone ale globului. Experiențe acumulate. Lecții învățate.

În perioada 31 iulie – 28 august a.c., directorul parcului nostru a participat la Seminarul Internațional de Management al Ariilor Protejate, organizat la Universitatea din Montana – SUA.

Seminarul a fost organizat de către Universitatea din Montana, Universitatea din Idaho, Universitatea din Colorado, Serviciul Forestier al Statelor Unite și Uniunea Internațională de Conservarea Naturii (IUCN).

Scopurile întâlnirii au fost următoarele:

- Întâlnirea managerilor de arii protejate din diverse țări și zone fitoclimatice ale globului pentru identificarea problemelor comune de management al ariilor protejate;

- Cunoașterea diverselor abordări ale situațiilor de supraexploatare a resurselor naturale de către comunitățile locale dependente de aceste resurse;

- Împărtășirea experiențelor privitoare la ecoturism ca sursă de venit alternativă în arii protejate – viziune, sustenabilitate, piedici, constrângeri;

- Prezentarea sistemului american de folosință a terenurilor și de gestionare a ariilor naturale protejate;

- Analiza unui studiu de caz privind rolul ONG-urilor în managementul Parcului Național Glacier și în realizarea colaborării transfrontaliere cu Parcul Național Waterton Lakes din Canada.

- Analiza unui studiu de caz privind managementul turismului în Parcul Național Yellowstone și influențele negative ale acestuia în eforturile de conservare a naturii.

- Analiza aspectelor privind concesionarea terenurilor și a drepturilor de creare a infrastructurii turistice în parcuri naționale;

- Elaborarea unui plan de acțiune pentru aria protejată reprezentată de către fiecare dintre participanți, conform modelului standard de realizare a planului de acțiune și implementarea acestuia odată cu revenirea în țară.

În urma sesiunilor și a prezentărilor făcute s-au desprins o serie de concluzii și așume:

- amenințările asupra ecosistemelor naturale sunt omniprezente (cu intensitate mai mare în anumite zone care sunt în general foarte dezvoltate sau foarte sărace) iar necesitatea contracarării acestora este incontestabilă;

- Politicile guvernamentale mențin încă la capătul listelor de priorități asigurarea sustenabilității exploatarei resurselor naturale – în principal din lipsa strategiilor și a planurilor de acțiune pe termen lung;

- Omul – comunitățile locale – sunt principalele elemente cărora trebuie să li se asigure sustenabilitatea și dezvoltarea pe termen lung, aceștia fiind primii beneficiari ai diversității biologice a zonei în care locuiesc. Asigurarea unui mod de viață integrat în grupurile de ecosisteme din care fac parte trebuie să fie prioritatea nr. 1 a planurilor de management ale ariilor protejate.

- Implicarea comunităților locale este foarte importantă în realizarea planurilor de management ale ariilor protejate, deși această implicare se realizează cu mare greutate în majoritatea cazurilor, în principal datorită lipsei de încredere a populațiilor locale în autorități, a deficiențelor de comunicare și a fricii de exprimare în foarte multe cazuri.

- Declararea ariilor protejate transfrontaliere este de cele mai multe ori un proces care ajută la consolidarea relațiilor între vecini și la un management îmbunătățit al ecosistemelor în zonele respective. Principalele condiții care trebuie îndeplinite pentru realizarea cu succes a acestor proiecte sunt abordarea „bottom-up” și voința politică exprimată în acest sens.

- Ecoturismul este o activitate de dorit în majoritatea ariilor protejate însă acesta trebuie controlat și direcționat și nu poate asigura susținerea comunităților locale în totalitate, ci doar ca activitate adiacentă pe lângă alte activități economice sustenabile.

- ONG - urile locale și naționale au rolul de a sprijini/impulsiona factorii decizionali în eforturile de conservare iar uneori chiar de a asigura asistență tehnică în cadrul unor activități/procese.

Parcul Național Yellowstone – între aparențe și realitatea conservării naturii

În Parcul Național Yellowstone a fost analizată componenta de ecoturism având în vedere supravizitarea parcului în perioada de sezon (lunile iulie și august). Menționăm că numărul total de vizitatori în acest parc este de 3 milioane. În sezonul de vizitare numărul autovehiculelor din parc este între 10 și 12 mii. În cele două zile petrecute aici am fost martorii unui număr de 3 accidente dintre care unul grav, soldat cu morți și răniți. Administrația parcului este formată din 800 de angajați iar în sezon acest număr crește la aproximativ 3400 – în special pentru gestionarea turiștilor. Menționăm că numărul mare de turiști vizitează parcul în principal datorită faimei acestuia (cea mai veche arie protejată din lume – declarată la 1872), parcul fiind un fel de loc de pelerinaj pentru poporul american. Obiectivele principale de vizitat sunt izvoarele fierbinți și respectiv geizerele. În plus se vizitează zonele populate cu hoarde de bizoni și alte aspecte ale vieții sălbatice.

Deși aparent impactul antropic asupra parcului este foarte mare și deci negativ, activitatea de conservare este foarte bine realizată și manageriată. Din numărul total de turiști care vizitează parcul doar 10.000 se deplasează în zonele sălbatice, restul parcurgând doar potecile special amenajate pentru vizitarea geizerelor, a unor peisaje, a zonelor cu ierbivore mari și a izvoarelor fierbinți.

Concluzionând și făcând o paralelă între situația din SUA și cea din România, se desprinde ideea că pentru conservare cea mai importantă componentă este cea privind natura proprietății și desemnarea unor suprafețe cât mai mari de interdicere a oricărui tip de intervenție. Având în vedere situația existentă în România, plățile compensatorii în zonele de protecție integrală trebuie să fie operabile în cel mai scurt timp pentru a reduce riscul agresiunii de către proprietari a acestor părți de ecosisteme.

Concursul „Împreună pentru natură” – faza internațională, găzduit pentru a doua oară consecutiv de Parcul Natural Munții Maramureșului

În zilele de 22, 23 August 2007, am fost gazdele fazei internaționale a concursului „Împreună pentru natură”. Concursul reprezintă cea mai amplă acțiune de conștientizare publică și educație ecologică din România, ajungând în casele tuturor românilor prin intermediul Televiziunii Române.

Au fost prezente echipe din patru țări și anume: România, Bulgaria, Ungaria și Republica Moldova.

Concursul a constat din patru probe, în ordinea desfășurării lor acestea fiind: îndemănare – montarea corturilor, fizică – parcurgerea unui traseu cu obstacole, artistică – prezentarea unui număr artistic și respectiv proba de cunoștințe despre natură și orientare în teren.

Toate echipele au dat dovadă de maximă seriozitate și cunoștințe temeinice de ecologie, spiritul de competiție fiind foarte prezent. Principalul câștigător a fost, spunem noi, natura, acești copii dovedind cu prisosință că vor ști cum să aibă grijă de ea, s-o înțeleagă și să o respecte.

Proiectul GEF/UNDP – la jumătatea perioadei de implementare și la momentul primei evaluări

În luna septembrie a acestui an, proiectul GEF/UNDP care a făcut posibilă înființarea și funcționarea în bune condiții a administrației parcului, a ajuns la jumătate, moment care corespunde cu evaluarea acestuia din punct de vedere al îndeplinirii obiectivelor propuse.

Exercițiul de evaluare se desfășoară la mijlocul perioadei de implementare și la finalul proiectului, conform politicii de Monitoring și Evaluare a principalului finanțator și anume GEF - Fondul Global de Mediu și a agenției de implementare, PNUD România – Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

În urma evaluării, proiectul a fost considerat ca fiind extrem de satisfăcător pentru majoritatea indicatorilor luați în considerare, indicatori care dau măsura eficienței proiectului.

Activitatea de voluntariat și promovarea turistică a PNMM – o combinație de succes

Dezvoltarea activităților legate de turism în zona parcului sunt imperative în vederea punerii în valoare a potențialului natural și peisagistic al acestuia, iar una dintre condițiile sine-qua-non în acest demers este realizarea de hărți turistice ale diverselor zone de atracție. Munca de realizare a acestor hărți în format GIS este însă una care solicită cunoștințe temeinice, pasiune, răbdare și angajament. Cam greu de găsit toate aceste calități alături de disponibilitate, însă nu imposibil. Dovada ne-a dat-o Cătălina Munteanu, o studentă masterandă la Universitatea din Innsbruck, de origine din Brașov. Cătălina a realizat în cele 25 de zile petrecute cu noi, harta turistică a bazinului Repedea, cu traseele spre principalele puncte de atracție ale zonei: Poiana cu Narcise Tomnatec-Sehleanu, Vârful Farcău, Lacul Vinderel, Vârful Mihailecu. Harta oferă informații actualizate, are un design deosebit și poate fi folosită cu succes de pasionații excursiilor montane. Nu ne rămâne decât să o publicăm. Activitatea a fost voluntară, administrația parcului asigurând prin proiectul GEF/UNDP doar masa și cazarea pe perioada șederii în parc. Avem așadar o hartă și o lecție de seriozitate și profesionalism primită de la o tânără formată, se pare, în spirit german. Oare numai acolo să se poată ?!?

Personalul administrației parcului s-a îmbogățit cu pasiunea și cunoștințele unui mare om de munte – Ioan Pop.

Începând cu luna septembrie a anului în curs, d-l Ioan Pop, unul dintre cei mai mari oameni de munte ai Maramureșului s-a alăturat echipei parcului, concretizându-se astfel două deziderate – câte una de fiecare parte: împărțirea în cadrul unei instituții noi a expertizei și a cunoștințelor acumulate într-o pasiune de-o viață și respectiv dorința unui om de a muncii în mediul pe care-l iubește.

